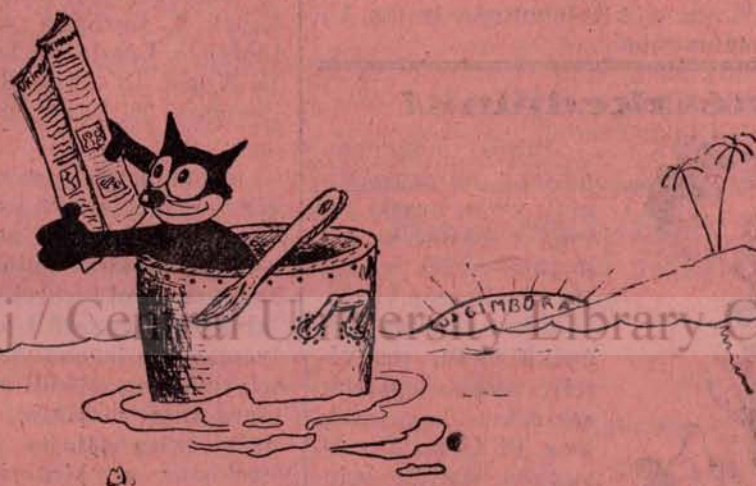

UJ CIMBORA

KÉPES GYERMEKLAP

Ugy látszik Sicc úr is az Uj Cimborát találja
a legjobb olvasmányának.

(A cluj-i országos gyermekrajzkiállításra beküldte Udvari Sándor III. g. o. t. Cluj.)

1935.
JUL. 20—AUG. 1.

III. ÉVFOLYAM
20-21. szám

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 6-87.

APRÓSÁGOK TARKASÁGOK

Nyári toborzó.

Folyik a toborzó munka. Az életrevaló kis cimborák nagyszerűen felhasználják a nyarat a toborzásra. A legügyesebbeket jutalmazni is fogjuk. Legújabb eredményünk: Gálffy Zsigmond unit. koll. igazgató toborozta: unit. koll. fiú elemi iskolát Cluj, melyért hálás köszönetünket küldjük. — Péter Gusztáv III. g. o. t. Satumare, aki Nagy Rózsa II. el. o. t.-t, Róth Dezső I. g. o. t.-t, Feld Miksa II. g. o. t.-t és Szabó Mici IV. el. o. t.-t toborozta be az Uj Cimborá olvasótáborába.

Kertészkedjünk!

Oroszlánszáj, vagy másképpen: tátogó.

Julius hónapban nyílnak az oroszlánszáj, viola, kassai rózsza, a báránka s a legtöbb nyári virág. Ha kiváló szép virágfajtákat akartok termelni, akkor magvételre csak a legszebb színűeket hagyjátok meg. Pl. Oroszlánszáj nagyon sokféle szín van. Azokat, amelyeket legszebbeknek találtok, jegyezzétek meg egy kis rongydarabbal, mely olyan színű, mint a virág. S ha megérett, akkor ennek a magvát nagy gondnal szedjétek és irjátok is rá majd a tasakjára, hogy milyen színű. Mindig figyeljétek, hogy a kertben melyik virág magva érik s az érett magvakat kezdjük gyűjteni. Van olyan mag, pl. a petuna, amelyet nem lehet egyszerre gyűjteni, hanem csak úgy, ahogy virágzás után érik a mag. Eretnen magot le ne szedjétek, mert az nem kel ki. Juliusban lehet elvetni a nefelejts magokat is.

Ha nem látom felveszem, ha látom fel nem veszem. Mi az? (ομοιωσις σαρκος)

Aesopus és a szamar.

A szamar hallotta, hogy Aesopus, a nagy mesemondó több mesében kicsúfságolta tudatlansága miatt. Egyszer aztán mikor összetalálkoztak arra kérte Aesopust, hogy írjon már róla valami nagyszerű mesét, mondasson már vele valami okos és szellemes dolgot is.

— Óh szamarak számára! Tőled halljanak az emberek szellemes és okos mondást? — vetette ellene Aesopus. — Ugyan! akkor azt mondanák, hogy te vagy a bölcsebb és én vagyok a szamar.

Adél néni gyűjteményéből.

Névnapokról.

Augusztusban előforduló névnapok: Aug. 2. Lehel, 3. Hermina, 4. Domonkos, 6. Berta, 7. Ibolya, 8. László, 10. Lőrinc, 11. Tibor, 12. Klára, 15. Mária, 18. Ilona, 19. Huba, 20. István, 24. Bertalan, 25. Lajos, 28. Agoston, 30. Róza.

*

Az emberek nagyrésze általában csak a szivárvány hét színét ismeri. De a meglevő lila, kék, zöld, sárga, narancs és piros színekből mennyi új színt tudnak még előállítani. Most, hogy az angol királyi pár uralkodásának 25 éves jubileumára készült az angol nemzet, egyik selyemgyár a legnagyobb titokban két új színű selyemanyag előállításán dolgozott. Az egyik margareta rózsaszín, a másik jubileumi kék, mely egész újfajta égszínkék. Mindkét színt legelőször a királyné fogja viselni. Bizonyára az új színű anyagok az egész világon el fognak terjedni.

Jönnek a kolombácsi legyek.

Az elmúlt években borzalmas pusztításokat okozó kolombácsi legyek újból közelednek Erdély felé. Legutóbb a nyugati határ mentén ütötték fel a fejüket. Ha ténylegesen bekövetkezik a tavalyi kolombácsi beözönlés, jó lesz a szükséges óvintézkedéseket megtenni, mert csipése nem csak az állatra, de az emberre nézve is veszedelmes.

Szójáték.

Kerekes kerekét kerekét kerekíti kerekre
Képzelem kíváncsin kívánja minden kis cimborá ki volt az, aki ezt beküldte.
Könnyű kitalálni, ha répát ettetek, vagy ritkán mogyorót, az küldte akinek hajnalban, hármat is rikkantott a rigó.

(Dereeskey fivérek gyűjteményéből.)

Vén fa árnyékában.

Vén fa árnyékában,
Forró meleg nyárban
Meggpihenni de jó!
Ki e fát ültette,
Aldassék érette
A kedves nagyapó!

Volt még csak apóka,
Mikor e diófa
Ide ültetődött,
Sokat öntözgette,
Meg-megállt felette,
Mig megöröklődött.

Miért Istent kérte,
Örömét megérte
Gonddal ápolt fának:
Sokszor ült alatta
S vele vig csapatja
Sok szép unokának.

Vén fa árnyékában,
Forró meleg nyárban,
De sok mesét mondott!
És amig meséle,
Hófehér fejére
Hajlottak a lombok.

Hej szép napok voltak,
— Mi kár, hogy csak voltak! —
Hol van nagyapóka?
Pihen már sirjában,
Nem fa árnyékában,
S nincs mese azóta...

Benedek Elek.

Ismerjük meg szülőföldünket.

Láttátok-e már, mint oltják be a gyümölcsfát? A vad gyümölcsfának fiatal, erős törzsét bizonyos magasságban levágják, s oda a meghasított törzsbe nemesfajú gyümölcsfából helyeznek egy ágaeskát. S ha a kettő összefonódott, egy fa lesz belőle, mely erős marad, mint a vad törzs, s nemes gyümölcsöket hoz, mint a beléoltott ág szülőanyja, melyről azt levágták.

Valami effélét csinált Szent István. A magyarság erős, de vad törzsét beoltotta a kereszténység nemes oltógalával, hogy maradjon az meg erősnek, magyarnak, de hozzon jobb, nemesebb gyümölcsöket, mint addig.

Nem akarta ő népet eredeti mivoltából, magyaros jellegéből kiforgatni a kereszténységgel. Fiának, Szent Imre hercegnek is azt a tanácsot adta, hogy minden népet a saját törvényei, szokásai szerint kell igazgatni.

Úgy látszik, az Erdélybe telepített magyarság nehezen akarta felvenni az új vallást. Erre mutat az, hogy az erdélyi törzs főnökeit, a foglaló Töhötöm vezér utódait, Buát és Buknát Szent István elfogatta és börtönbe záratta. A régi, pogány valláshoz való ragaszkodás emlékéért Erdélyszerte ma is sok név

örzi (Bálványos vár, Bálványos patak, Oltárkö, Áldozó-kút stb.)

A kereszténység erdélyi fájának gondozására alapította Szent István a ma is fennálló Alba-Iulia-i püspökséget.

Minden 10 falu közösen épített templomot s a városokban a szerzetesek csakhamar kolostorokat alapítottak. A papság ellátására Szent István a tizedet rendelte, mely abban állott, hogy mindenki évi jövedelmének tizedrészét adta az egyháznak. Ebből azonban nemcsak a papságot látták el, hanem a templomok, iskolák, szegények ellátásáról is gondoskodtak.

Ennek a tizednek maradványa a Székelyföld némely részein még ma is meglévő kepe.

Erdély a magyar királyságnak legkeletibb részén feküdt, vad, még mindig pogány népek szomszédságában. Bármily jó védőfalak voltak is a keleti és déli Kárpátok, azoknak szorosain sokszor betörték a bessenyők és a kunok. Ezekkel szemben a keleti határszélen lakó székelyeknek állandóan védekezniök kellett, úgy, hogy a pásztorkodó székely a botot, vagy ostort, a földművelő az eke-szarvát fogta egyik kezével, — de a másikkban

mindig ott szorongatta a kardot. Így fejlődött ki a székely harcias természete.

De erősebb támadások alkalmával a királyoktól is kértek és kaptak segítséget, mert a királyok az adott segítséggel egyúttal országuk belsejét is védtek az ellenségtől.

Ezen királyok közül Erdély szívéhez legközelebb érkezett Szent László, ki Szent István halála után alig 40 évvel került az ország trónjára. Benne a keresztény és a magyar, a szent és a hős oly csodás összhangban olvadt össze, hogy azokat el sem lehet választani egymástól. — Az egész együtt alkotja Szent Lászlót, nemcsak a magyar, de az egész keresztény lovagkor legszebb eszményképét, kit korában legmértöbbnek tartottak arra, hogy a pogányok ellen indítandó keresztes hadjáratok fővezére legyen.

Ha monda és legenda is az, hogy az ő imájára hasadt ketté a hegy és alkotja a mai tordai hasadékot, vagy hogy az üldözött kunok eldobált aranyai az ő imájára változtak kővé, (Szent László pénze Cluj mellett) de nem mese az, hogy Erdélyben sok községet róla neveztek el, sok megye, város címerében ott szerepel, és sokszor eldugott kis faluk templomainak falait is az ő életéből vett csatajelenetekkel díszítették. Mind bizonyosságai annak, hogy többször vett részt az Erdélyt védő harcokban, s azokban oly vitézül viselte magát, hogy századok múlva is emlegették.

Apró bessenyő csoportok már Szent István idejétől szivárogtak be Erdélybe (ma is van még több Bessenyő nevű helység), de ezek a magyarral rokon fajú nép lévén, csakhamar beolvadtak a magyarságba.

1150. körül azonban egy nagyobb tömegű és egészen másfajú néppel szaporodik Erdély lakossága: a szászokkal. A németek a keresztes háborúk idején ismerkedtek meg Erdélyvel. Látták, hogy az milyen termékeny, egyes részein milyen gyér a lakosság, s kedvet kaptak arra, hogy ideköltözzenek. Engedélyt kértek és kaptak arra az akkori magyar királytól, II. Gézától. Kezdetben minden vidék új telepesei külön igazították a maguk dolgát. De 1224-ben II. András király egy szász ispán vezetésével egyesítette őket és olyan széleskörű önkormányzatot adott nekik, hogy az biztosította külön nemzeti jellegük fennmaradását.

A műveltebb nyugatról jövén, okszerűbb földművelésre, célszerűbb házak és gazdasági épületek készítésére tanították Erdély régi lakóit. Iparral és kereskedelemmel is foglalkoztak közülök sokan s az ilyenek aztán városokat építettek. Brasov, Sibiu, Sighisoara, Bis-trita, Medias.

A virágzó Erdélyre rettenetes veszedelem zúdult 1241. és 1242-ben: a tatárok betörése. Míg főserégük a Vereckei szoroson tört Magyarországra: egy-egy mellékseregük a Rónai hágón és a Turnu Rosu szoroson Erdélybe tört, s a Somes és Mures völgyén át nyomultak Magyarországra. Midőn kitakarodtak, megint itt mentek át. Jövet is, menet is alapos munkát végeztek, s egy Rogerius nevű pap, ki a visszavonuláskor fogságukból megszökött, azt írta, hogy 8 napi járó földön nem látott élő embert, s a felgyújtott falvak és városok tele voltak legyilkoltak hulláival. Végre 8 nap után egy sziklán (valahol a mai Verespatak táján) menekülteket talált, kik megőrült fakéregből való kenyérrel kínálták meg az éhségtől már alig vánszorgó papot.

Isten csudája, de ezt is kiheverte Erdély, sőt 30—40 év múlva már többször is visszaveri az újra betörő tatárokat (pl. Torockó váránál.)

Ekkoriban két ízben is megtörtént, hogy a király felnőtt örökösét, mint ifjabb királyt, Erdély kormányzásával megbizta. Így II. András Bélát, IV. Béla pedig Istvánt. Így ekkor külön királyi udvar volt Erdélyben.

Az utolsó Árpádházi király III. András is felismerte Erdély fontosságát, jóllehet ő idegenben, Velencében nőtt fel. E felismerésnek bizonyossága, hogy 1291-ben Erdély népeit közös gyűlésre hívta össze, hogy egyes fontosabb dolgokat megbeszéljenek. Ezen alkotmányos irányu fejlődésnek azonban 1301-ben bekövetkezett halála, s a következő uralkodó család, az Anjuk kora egy időre véget vetett.

De ép ez a körülmény, hogy a népnek is beleszólást engedett az országos ügyekbe, — oly időkben, midőn más országokban arról még álmodni se mertek — méltóvá teszi arra, hogy kegyelettel gondoljunk benne az Árpádok utolsó sarjára. Dr. Dobos Ferenc.

Nyulfarku Bodri.

*Ej, no! kicsi kutya, tarka!
Huh! de messze van a farka!
Morog érte, el nem éri,
Lábát forogva cseréli...*

*Hol a farkat osztogatták,
Bodrinak a nyulét hagyták!
S egy piciny nyul — ki hiszi el? —
Ezért lompos farkat cipel.*

*Nyuszi! jó lesz gondolkoznod,
A farkincát haza hoznod, —
Mert ha Bodri elmegy érte,
Nyúlhúst is hoz majd ebédre!*

Zolti bácsi.

Talpas és Barnabás kalandos utazása repülőgépen.

Irta: **Teleky Dezső.**

(27. folytatás.)

Meregette a szemét, jól lát-e? Hát bizony két erős jegesmedve cammogott a gép irányába. Mintegy húsz lépésnyire megállottak. Összesúgtak valamit. Valószínű, hogy tanácskoztak, mi tevők legyenek? Aztán mintha megmeredtek volna, mozdulatlanul vették szemügyre a csodás alkotmányt, a repülőgépet.

Barnabás sem mozdult meg. Szeme sarkából leste a jövevényeket. E hosszú, néma jelenetben elég ideje volt, hogy fajrokonait alaposan megfigyelje, s a kétféle medvenemzetség közt az összehasonlítást megtegye.

... Fejük valóban sokkal kisebb és keskenyebb, mint a mi nagy és szép buksifejünk. Or-

náltok, ti fehér testvérek, ha talpatok össze akarjátok ütni a mienkkel. Mert mi nem ijedünk meg tőletek, akármilyen erősnek képzelitek magatokat.

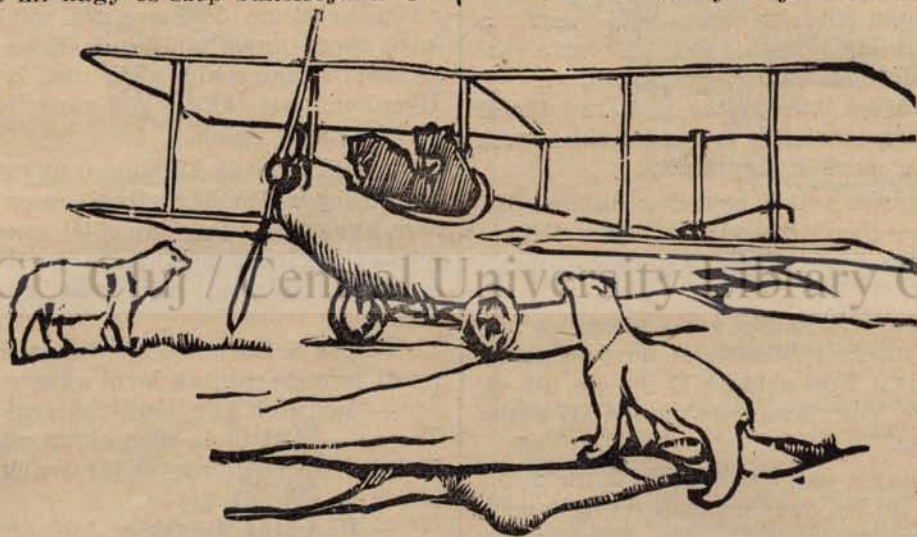
Igy morfondált és hőködött magában Barnabás. De arra nem gondolt, hátha a „testvérek” sokan, csoportosan támadnák meg őket, akkor vajjon mi lesz?

A jegesmedvék miután kibámulták magukat, megfordultak és ugyanazon az úton, amerről jöttek, eltávoztak. A vitézkedő Barnabás csak akkor mert megmozdulni, mikor a kíváncsi macskók már egészen eltűntek egy jégtorlasz mögött.

— Koma, te! Ébreddezzél! — rázta meg Talpast.

— No mi az? Mi az? Megint valami szamárságért kelttél fel? — bosszankodott a cimborá morgolódva.

— Két fehératyafi járt itt! Alaposan kibá-

A két jegesmedve kíváncsian vette szemügyre Talpasék repülőgépét...

ruk hosszabb, szemük apróbb, mint a mienk. Fülük karimája alig látszik ki a bundájukból. Nem irigylem tőlük. Termetük nagyobb a miénkénél. Hosszúságuk, amint látom, körülbelül két méter, magasságuk pedig — négy láb — állva — egy méternél is nagyobb lehet. Bizony elég otrombák! ... Azt mondják róluk, hogy nagyszerűen úsznak ... megengedem ... de fára mászni bezzeg nem tudnak, mint mi. Ebben aztán lepipálnók őket! Azt mondta Talpas — pedig ő mindent tud —, hogy a jegesmackó nagyon vakmerő teremtes. Még a fegyveres embert is megtámadja s lemészárolja, ha éhes. Viszont hogyha sikerül az embernek föléje kerekedni, ami legtöbbször sikerül, akkor aztán nemesak a koma prémje, de a húsa meg a zsírja is megbánja. Húsát, zsírját megeszik, prémjét pedig drágán eladják ... Velünk is rossz vásárt esi-

multák magukat, azután lassú léptekben elkörtörték!

— Merről jöttek?

— Amarról! — felelte Barnabás és jobbra mutatott az összetorlódott jégbástyák irányába.

— És ugyanarra el is távoztak.

— Vajjon nem képzelődtél?

— Mint ahogyan téged látlak, olyan tisztán láttam őket.

— Rég jártak itt?

— Csak az imént mentek el.

— Miért nem költöttél fel mindjárt?

— Hát mit csináltál volna velük?

— Beszédbe kaptam volna. Megkérdeztem volna tőlük, hogy mit akarnak? Bizonyára ezek is kémekek voltak ... De legalább lelepleztük volna őket! Legyünk tehát résen!! ... Minthogy

az alvás úgy-ahogy rendbehozott, most már én veszem át az örökösödést!

Barnabás igen örült ennek az őrségváltásnak. Mindjárt kényelemben helyezkedett. Hátát egészen nekivetette a bőrülés párnázatának, aztán abban a tudatban, hogy most már nincs egyedül, mert van egy hűsleges, éber testi-lelki őrizője, nyugodtan hunyta be a szemét.

Eltelt az éjszaka, amit Talpas csak az órájárás után tudott megállapítani, de az egész idő alatt lényegesebb esemény nem történt. Legfeljebb azt lehetne megemlíteni, hogy reggel 6 óra körül gágogva egy csapat vadlúd húzott kelet felé, amerre Novaja-Zemlja-szigetesoport fekszik.

Egyébként a „kedves rokonok“ közül többé senki sem jelentkezett, s a jég pattogásán és ropogásán kívül más zaj nem zavarta meg azt az unalmas halotti csendet, amely lomhán terült végig a sötét Jég-birodalmon.

Ma különösen sötét éjszaka volt, mert a sarkfény nem világított az égen. Viszont a déli égbolton mindinkább kezdett derengeni.

Ezt a derengést már tegnap is észre lehetett volna venni, ha a sarkifény-világa inkább le nem kötötte volna a mackók figyelmét.

Annál nagyobb volt a bámulat, mikor a délen kelő fényes Nap a mélyből hirtelen felbukkant, s megezüstözte a vidék gyönyörű jégvilágát.

Eppen február hatodika volt. Nevezetes nap a Spitzbergákon, s az *Eszakkelet* nevű szigeten. Nevezetes, mert a Nap október 12-ike óta ma világít itt először. Vagyis ezen a szigeten 117 napig tart az éjszaka.

Érdekes, hogy a nap lementével eleinte nyolc órai szürkület áll be, mely december 1-ig napról-napra tíz perccel esökken; azután újévig teljes sötétség van; jobban mondva teljes sötétség volna, ha szép időben, mikor nincs köd és nem borúlt az ég, nem jelennék meg rendszeren a sarkfény pompás tűzijátéka.

Január hónapban, ha tiszta az ég, a déli szemhatáron vékony fehér csík tűnik fel, mintha az ég alján fehér hősáv ragyogna. Ez a jele a derengésnek, melynek időtartama napról-napra nő, amíg csak a Nap fel nem bukkan a látóhatáron. Február 6-tól kezdve a nappal mindegyre növekszik, vagyis a Nap mind hosszabb és hosszabb ideig marad az égen, míg egyszer csak egészen ott marad és nem nyugszik le. A három hónapig tartó nyáron át a Nap állandóan az égen van. Október 12-én ismét a látóhatár alá kerül s nem kél fel február 6-ig.

A Spitzbergákon tehát egy évben *három hónapig tart* a teljes éjszaka, három hónapig pedig a teljes nappal.

Feljebb, *pont az északi sarkon* az éjszaka már *félévre nyúlik* meg s a nappal szintén. Az északi sarkon március 21-én kel föl a Nap, körülkering a látóhatár fölött és csigavonalban folyton felfelé emelkedik az égbolton, egész június 21-ig. E naptól kezdve a Nap csigavonalú, közeledik a látóhatárhoz s annak peremét elérve, szeptember 23-án egészen letűnik; nem is jön fel többet március 21-ig.

Itt fenn az északi világban bizony sok furcsaság járja. A természet különös rendjét meg kell szokni.

Meg kell szokni első sorban a Napnak éles világítását, melynek visszfénye sok helyről tündököl. A hó szikrákat vet, a jég mint a tükör majd mindenütt csillámlik. A szemet ugyancsak igénybe veszi a sok csillogás-villogás. Itt ezen a zietlen síkságon nincs lombos fa, ház vagy kunyhó, amelynek védelme alatt megpihenhetne az ember szeme. Akáhowa néz, mindenütt sziporkázó üvegfénnyel találkozók. Ezt a szokatlan ragyogást huzamosabb ideig nem is lehet kibírni. Ilyenkor igazi áldás a köd vagy egy-egy felhő, mely a napot elfödí.

A sarki utazók különösen nyáron át, mikor a Nap a legvakítóbban világít és az égről soha le nem nyugszik, állandóan sötét szemüveget kénytelenek viselni. E nélkül a megerőltett szem veszélyes és nagyon fájdalmas gyuladást szenvedne.

Talpas és Barnabás eleinte csak összehunyorított szemmel tudtak járni a jégen.

— Menjünk ki a tengerpartra! — tanácsolta Talpas. — Ott talán nem olyan vakító a napsütés! Azután meg érdekes látnivalónkban is lehet részünk.

— De hátha jönnek a „testvérek?“

— Akkor itt lesznek! — felelte Talpas vállát vonogatva. — A géphez biztosan nem nyulnak, mert látják, hogy az nem élőlény. Ez őket nem érdekli. Elelmünk biztonságban van. Nincs mit féltünk tőlük. Ha minket nem találnak itt, vagy visszavonóulnak s más alkalmat keresnek a találkozásra. Mindenesetre furkós botjainkat magunkkal visszük.

— Aztán csizmaszárainkban készenlétben áll a kés! . . . — tette hozzá Barnabás fenyegetően.

No így felszerelve, megindultak a part felé minden eshetőségre számítva, a biztonsági köteleket is magukkal vitték s nadrágszíjjukra erősítették, úgy amiként azt megbeszélték.

Többek közt fókavadászatot is rendezhetnek a kiránduláson, már pedig a megölt fókát kötelen esúztatva lehet a legkönnyebben hazacipelni.

A tengerparthoz nem a fasáncot megkerülő jeges úton mentek, mert azt hosszadalmasnak tartották, hanem egyenesen az uszadékfák megmászását határozták el. Mint egy meredeken lépcsőzetes várfalon át jutottak az uszadékfák tetejére. Nem volt könnyű dolog a símára fagyott törzsek megmászása. A jéghideg fáktól mancsaik egészen megdermedtek. De fáradtságukat a gyönyörű kilátás sokszorosán kárpótolta.

Lenn a Jeges-tenger teljes pompáját mutatta be.

Amíg csak ellátnak, mindenütt mintha folyékony zöld smaragd villogna előttük. A tenger, melyben méltóságos lassú mozgással az opálos zöld- és kékszin minden árnyalatában hatalmas jéghegyek úsznak dél felé. A tündéries látvány majdnem áttetsző üveghegyeknek tünteti fel a jégzigeteket, melyeknek élei, kiállóbb lapjai a szigetek lassú forgása következtében majd itt, majd ott fel-felesillognak. Ezeket az álomszerű jéghegyeket halványkék hótakaró borítja.

Nyílt tengert itt hiába keresünk, mert a

szabad látóhatárt észak, nyugat és dél irányban a végnélkül úszó jégzigetek tömegei határolják.

A jobboldali partok mentén a jégtáblák telve voltak hatalmas testű rozmárokkal. Némelyik tábla majdnem alámerült a nagy teherrel. A rozmárok éppen ezért vigyáztak arra, hogy feleslegesen meg ne szaporodjék a létszámuk, agyaraikkal védekeztek újonnan érkező társaik ellen.

Talpas és Barnabás sokáig elnézték ezeket az idomtalan, lomha állatokat, melyek a szárazon még mászni is alig tudtak. Csak a nyakuk és a fejük mozog, mikor egymáshoz kapkodva, verekedni akarnak.

Innen az uszadékfák tetejéről már könnyebb elérni a mélyen fekvő partot, mert ezek a fatömegek a tenger felől lejtősebben fekszenek, mint a túloldalon. Tehát biztosabb léptekkel ereszkedhetnek le ezen a természetadta lépcsőzetesen.

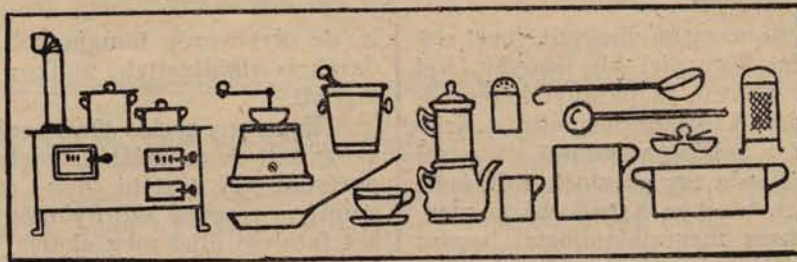
(Folytatj. k)

Az Uj Cimborá 18—19. számában a „Pistike álmai” c. mesét Bodnár Irma munkatársunk írta.

Főzőcske.

Sárikáéknál nagy a sürgés-forgás. Tegnap volt az évzáró ünnepély a templomban s utána a bizonyítványosztás. Oh milyen öröm! Sárikának csupa jó jegy sorakozik egymás után a bizonyítványában. A jó bizonyítvány öröme megengedte édesanyja, hogy kis barátnőit meghívassa uzsonnára, ezért van most a nagy sürgés-forgás. Sorra nyitnak be Ily és Magdi, Klárika,

nemcsak olyan utánzat, igazi, tüzet is lehet benne rakni. Persze, vigyázni kell, nehogy valami baj legyen a tűz miatt. Klárika és Lenke nagy szakértelemmel nézegetik az új játékokat. Ki is próbálják mindjárt. Sütnek, főznek, olyan baba-uzsonnát csapnak, hogy Gyurka, Jóska és Miki az ujjukat is megnyalják utána. Hálából megígérik, hogy Sárikának a konyhaedényekhez bu-

Sárika játéka.

meg az öccse Jóska, Gyurka és Lenke, meg az unokatestvérei: Riki, Miki és Panni. Hintáznak, cicáznak, szembekötősdit játszanak, de a legérdekesebb mégis a főzőcske. A Sárika új játéka még nem is látták a barátnői. Keresztapa kinn járt a budapesti májusi mintavásáron, onnan hozta Sárikának. Egy egész konyhaberendezés. Van benne kis kanál, nagy kanál, lábas, fazék, sótartó, kávédaráló, mozsár, s a takaréktűzhely

torokat is csinálnak lombfűrészsel: asztalt, székeket, vizeslécát és konyhaállványt az edények számára.

A nagyszerű játék után és Ily és Magdi azzal bucsuztak el, hogy legközelebb náluk rendeznek a Sárika új babaedényeivel főzőcskét. Ebben is maradtak. Holnap legyenek a ti vendégeitek.

Balogh Andorné.

Hajnalka meséje.

Egy nagy sűrű erdő közepén lakott Kristóf bácsi az erdőőr. Öreg ember volt már és nem volt senkije, csak egy kutyája, meg egy kecskéje. De akármilyen öreg is volt Kristóf bácsi, mégis kora hajnaltól késő estig az erdőt járta és őrizte a hatalmas szép fenyőfákat, a tolvajoktól.

Egy szép májusi reggelen, ismét utra készen állt a Vigyázz kutyával, mikor valami zajra lett figyelmes. Vigyázz idegesen hegyezte a füleit és nagyokat vakkantva előre szaladt az ötödik fenyőfáig, ott aztán észrevett valamit. Akkorra Kristóf bácsi is oda ért és érdeklődve hajolt a fenyőfa alá. Kis csomagot látott, de az a kis csomag, amikor felemelte hangot is adott. Na, ez is furcsa egy csomag, mondta az öreg, már csak megnézem, ugyan mi lehet benne?

gyan is kell megfürösztetni egy ilyen sivalkodó apróságot. Nehéz munka volt, de végre elkészült és amikor a csomagból előkerült ruhába is felöltöztette, még a Vigyázz is elismerően csóválta a farkát.

Igy volt ez minden reggel, amíg csak nagyobb nem lett Hajnalka, hogy már azt mondta Kristóf bácsinak, hogy „apa, apa“ és a Vigyázz kutyát is megismerte már. Sokszor elvitte Kristóf bácsi az erdőbe és ha madarakat látott, úgy örvendezett, kacagott, hogy csak úgy viszhangzott az erdő. Hogy ne lett volna boldog Kristóf bácsi? Ha virágot látott Hajnalka, nem szakította le mint más kisgyermek, csak megsimogatta, megcsókolta őket.

Később már imádkozni is tudott és énekelt

Vigyázz kutya és Kristóf bácsi megtalálják a furcsa csomagot, benne egy picis leánykát.

Ki is bontotta, de nagyon elbámult, mert egy kis baba volt benne. Egy picis kis leányka. Két nagy szemét tágra nyitotta és parányi kezecskéjével vigan hadonászott. Mikor meglátta a Kristóf bácsi bajuszát, belakapaszkodott és azzal kezdett el játszani. Csoda egy gyermek volt, mert még akkor sem sírt, amikor Kristóf bácsi megcsókolta és a bajusza megcsiklandozta, hanem tüszentett vagy kettőt és azután beszélni kezdett azon a nyelven, amit csak az anyák értenek.

Kristóf bácsi csak állt a gyermekkel és úgy érezte, hogy valami édes jóleső meleg terjed szét a szívében. Úgy érezte, hogy egyenesen a jó Isten küldte neki ezt a gyermeket. Örömmel vitte haza és még utközben elkeresztelte Hajnalkának, mert a hajnal hozta neki ezt a ritka meglepetést.

Másnap ugyancsak elsodálkozott volna, aki benéz a Kristóf bácsi ablakán. Ott állott az öreg és azon fáradozott, hogy megtanulja, ugyan ho-

is, de olyan szép hangja volt, hogy még a madarak is elhallgattak, amikor Hajnalka énekelni kezdett.

Egyszer egy kis törött szárnyú feeskét meggyógyított és ez hálaiból megtanította a madarak nyelvére. Így történt, hogy egyszer meghallotta amint a verebek szörnyülködve beszéltek, hogy két fatolvaj éjjel meg akarja ölni Kristóf bácsit. Hajnalka nagyon megijedt. Nyomban elbeszélte Kristóf bácsinak, hogy mit hallott. Azon az éjjelen nem feküdtek le és amikor a tolvajok oda lopózkodtak, a Kristóf bácsi lövései elriasztották úgy, hogy többé nem mertek arra felé menni.

Újra eltelt három tavasz és három tél. Hajnalkából már nagy lány lett. Olyan volt a haja, mint a napsugár, a szeme, mint a felhőtlen kék ég. Mindenki gyönyörködve nézett rá. De ahogy nőtt Hajnalka úgy öregedett Kristóf bácsi.

Már csak botra támaszkodva tudott járni,

vagy ha Hajnalka vezette. Ilyenkor kiült a kis ház elé és örült a napsütésnek. Már rég idő óta Hajnalka végzett minden munkát a ház körül. Ő járta az erdőt is, Kristóf bácsi helyett. De egy napon azt mondták, hogy új erdő őr hoznak az erdőbe, mert már Kristóf bácsi nem bírja a munkát.

Oh, milyen nagy volt azon a napon a szomorúság az erdész-házban! Kristóf bácsi csak ült egy széken és szegény megtört szeméből egyre hulltak a könnyek és Hajnalkának úgy megfájdult a szíve tőle, hogy nem bírta nézni. Kiment az erdőbe a virágai közé, hogy kisírja magát.

Sokáig sirt ott hangtalanul, míg egyszer csak beszédet hallott. Ijedten fordult hátra, mert azt gondolta, hogy a háta mögött beszél valaki, akkor látta, hogy a kicsi harangvirágok és margaretták beszélnek.

— Ne sirj Hajnalka mondták, — mi ismerjük a te bánatodat és meg is tudunk vigasztalni. Te jó voltál hozzánk, soha sem bántottál mint a többi emberek, most mi is meghálálhatjuk jószágodat. Ismerjük azt a helyet, ahol el van rejtve egy kis ládikó, ha azt megtalárod, soha többé nem kell busulnod.

— Nem is magamért busulok, mondta Haj-

nalka, én még fiatal vagyok és szeretek dolgozni. Csak jó apámat sajnálom. Mi lesz vele öregségében? —

— Jól beszélsz Hajnalka — mondták a virágok. Így csak az beszélhet, akit a jó Isten érző szívvel áldott meg. Éppen azért azt is eláruljuk, hogy hol keresd a ládikát. Aki elásta, már régen meghalt, nem kell félned, hogy valakinek kárt okozol vele. Fogd az ásódat és ássál innen balra a 8-ik fa alá egy gödröt, ott megtalárod a ládikát.

Megörült Hajnalka! Nyomban haza szaladt az ásóért és csakugyan, amint ásott, megtalálta a ládikát, benne sok csillogó-villogó kincset és drágaságot. De lett is öröm a kicsi házbant főképp mikor Hajnalka elmesélte, hogy a virágok segítették a kincshez.

Házat, földet vásároltak és beköltöztek a városba, ahol rövidesen úgy megszerették Hajnalkát szépségeért és jóságáért, hogy mindenki róla vett példát.

Azt talán mondanom sem kell, hogy Hajnalkát később feleségül vette egy derék, jóra való munkás és szorgalmasan legény. Talán még most is élnek, ha meg nem haltak.

P. Darvas Zsuzsánna

Mitől erősödnek meg a vérszegény, beteges gyermekek?

Tüdőgyulladásban fekiüdt szegény, kicsi Imike. Most lábadozik a hosszú betegség után. Le is soványodott, alig van jártányi ereje.

— No, hogy kis betegünk túl van a veszélyen — mondja a doktor bácsi — az Imi mamájának. Táplálni kell a kis cimborát. Tej, tojás, vaj, egy kis becsinált leves, gyümölcs kompót, zöld főzelékek, — spenót, sóska mind fontos tápláló ételek. Különösen a tojás.

— Igen, de én nem eszem meg a tojást doktor bácsi! — veti közbe — Imike.

— Ilyet ne mondj kis cimborá, mert akkor megérdemled, hogy oda kerülj, ahova szófogatlan Pali került: a — szegyenpadra. De meg aztán — a tudatlanságát árulja el, aki ilyet mond, hogy: nem eszem meg a tojást. Elárulja, hogy nem tudja, hogy milyen fontos tápláló erők vannak a tojásban. Hát ide figyelj Imike — hallottál te már olyan eszkimóról, aki náthás és zsebkendőt hord a zsebében?

— Nem hallottam doktor bácsi.

No látod én sem. De azért nem, mert az eszkimók rendkívül szívós, egészséges emberek. Pedig ők nem esznek meggybefőttet, sem eszokoládé tortát — hanem főképp meg rozsmár hússal élnek. De ettől még nem lennének ilyen egészségesek.

Hanem rengeteg tojást fogyasztanak. Sok ott a vadmadár s ezeknek a fészkeiből szedik össze az egész évre való tojásmennyiséget. A tojás erősen fehérje tartalmu élelmiszer, ezenkívül tartalmazza a szervezetre szinte nélkülözhetetlen tápszereket is. Ezért kell neked is kis Imi sok tojást, vajat, tejet fogyasztanod, mert különben nem erősödnél meg. Már pedig én nem hiszem, hogy te ilyen nyiszlet-legényke szeretnél lenni — hisz az iskolába úgy odakennének a földhöz, hogy csak úgy nyekkennél.

— Inkább megeszem a tojást doktor bácsi — csak erősödjek meg, szegyélném, ha a fiúk a földhöz vágnának.

— No — így is legyen! Szóval asszonyom — fordult most újra az Imi mosolyogva hallgató mamájához a doktor bácsi — tej, vaj, főzelékféle — és tojás, — főleg sok tojás, hogy megerősödjön a kis cimborá . . .

László Marcella.

Humor

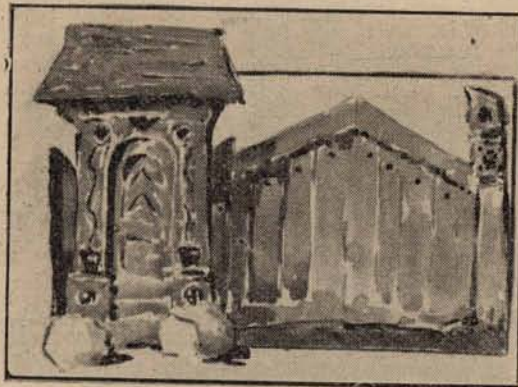
Édesanya: Tomi, te ma nem mostad meg a fogad!

Tomi: De anyukám, hiszen most szüniidő van!

Hétfő — hetibe,
Kedd — kedvibe,
Szerda — szerübe,
Csütörtök — csüribe,
Péntek — pitvarába,
Szombat — szobájába,
Vasárnap mindig az Isten házában.

De ne menjünk tovább, állapodjunk itt meg, itt van két kerek kő s azon pihenjünk meg. Ilyen kerek kő van majd minden kapunál, vándornak vagy másnak ülőhelyül szolgál. Apó, nanyó nyáron ide szoktak ülni, ha ünnep délután a meleg kezd hűlni. S ha jönnek rokonok s mások s vendégek, vasárnap délután együtt üldögélnek. Kihoznak a házból minden mozgathatót, kis széket, nagy széket és minden adhatót. S letelepednek a kapu előtt sorba, s ki-ki elmondja, hogy mi a világ sorja.

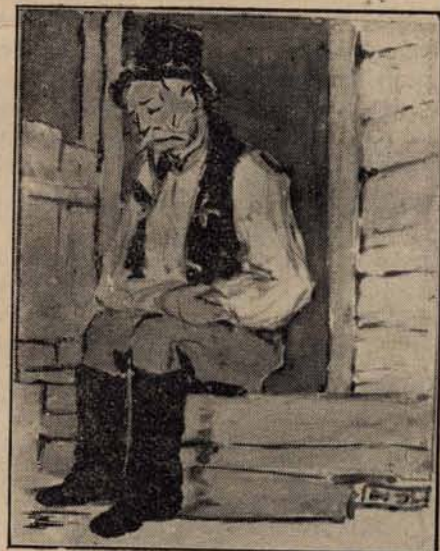

Itt van két kerek kő, azon pihenjünk meg.

Kerekedjünk csak fel s menjünk az udvarra, mehetünk bátran, mert ninesen kutya arra. Lépünk csak hát beljebb, nyissuk meg a kaput, mutassam be nektek kislányt meg a fiut. Marikát s Danikát, de most itthon lesz-e? Tyüh!!! a kapunak itt nines zárja retesze! Vissza ne forduljunk, már ennyire érve, mert itt a kapun is ez írás elfére. „Nem akar e kapu senkit sem

kizárni, csupán azt mutatja, merre kell bejárni.“ Éppen azért nézzük csak ott egy kis nyílásban, egérfarknyi szíj! — vagy valami más van!! Nó, azt kell egy kicsit kifelé meghúzni s meglátjátok, könnyebb akkor már bejutni.

Ki is nyílt a kapu egy kis ügyel-bajjal, nem kellett lakatos, sem megkenni vajjal. Lábujjhegyen lépünk csendesen és óva, nagyapó szundikál a pitvarajtóba.

Epp jól odasüt a meleg nap sugára, szájából lelóg a szép makrapipája. Ajtófának dülve, szundikálgat szépen, amint látjátok is ezen a kis képen. Álmodik egy szép s jobb, boldogabb világról, mikor még az epret maga szedte fáról.

Szeretni kell.

A kis bocit, a kis csibéket,
Kodácsoló jércikéket.
A Kati bogár piros pöttyét,
Ugrándozó boldog szöcskét.

Doromboló cicuskákat,
Illatozó lombos fákat.
Kis bárányok fehér havát,
Felhőtlen ég tiszta tavát.

Erdő, mező zsenge zöldjét,
Friss vetések rögös földjét.
Muzsikáló rétek zaját,
Kuruttyoló békák raját.

A madarak csicsérgését,
A patakok vig csergését.
Napszívét a mindenségnek,
Sugarát a holdas éjjnek.

Szeretni kell kicsit, nagyot,
A porszemét, a csillagot,
A virágok tündér kertjét,
Az állatok érző lelkét.

És az embert... aki fáradt,
Ki dolgozva görnyeszt vállat.
Kinél drága minden falat,
Kit a munka szentté avat.

Szeretni kell amíg élünk,
Minden ember a testvérünk.
Csak szeretet emelhet fel,
Ézért mindig... szeretni kell.

Kirjárné Kovács Emma.

Csevegés Tudóka Ferkóval a hangyák világáról

— Tegnap, hogy a kertben voltam, s az almafa alá leheveredtem, észrevettem, hogy rengeteg hangya jár fel s alá a fa törzsén. Erre eszembe jutott édes apám legutolsó beszélgetése a hangyákról. Vajjon miért jöttek-mentek a hangyák fel s alá akkor?

— Ezt a kérdést Ferkó fiam nagyszerűen megfogta. — éppén benne volt a mondanivalóm között. Azok a hangyák, ha megfigyelted volna őket, a fa fiatal hajtásain élőködő zöld levéltetvekhez siettek. Azoknál mézet szívtak s mézzel megrakodva siettek vissza a hangyavárba.

Azok a zöld bogárkák csak nekünk tetvek, a fekete hangyáknak féltett őrzött jószáguk, tehénkéjük. A hangyáknak valóságos háziállatai. Ezeket ott őrzik egész télen át a hangya (boly) vár elkerített istállóiban, etetik, gondozzák őket, aztán tavasszal a hangyabojtárok összeterelik a tehénkéket és kihajítják legelni a fák fiatal hajtásaira. A maga jószágát mind megismeri, össze nem cseréli a világeért sem a másikkal.

— Hát, ha téhen az a kis zöld bogárka, nem tejet fejnek tőle?

— Nem, fiam, hanem mézet. Évente egy liter mézet is összegyűjt egy-egy hangyacsalád a kis tehénkéktől. Gondold csak el, Ferkó fiam, mennyi kitartással, türelemmel s milyen szorgalommal kell dolgozniok, hogy ilyen óriási eredményt elérjenek.

A fekete hangyákkal ellentétben a sárga hangyák a gyökereken élőködő tetveket tart-

ják. Ezeknek az élete teljesen a föld alatt folyik le. A gazdák nem szeretik a hangyák munkáját, mert kárt okoznak közvetve a levéltetvek gondozásával, ezért pusztítják is a hangyát. Van azonban eset, amikor egyenesen megbecsülik a hangyák munkáját. Például a kakaóbab ültetvények. Itt ugyanis az a helyzet, hogy az ártalmas poloskák elpusztítják a kakaócsérjéket, de a cserje hajtásain élőködő kakaó-paizstetveket védő hangyák elűzik a poloskát, s minthogy kis tehénkéik nem ártanak a kakaócsérjének, így

A hangya bojtár békésen legelteti tehénkéjét.

az ültetvényeseknek nagy hasznót hajtának a hangyák.

*

— A ribizlibokor alatt találkozó hangyák közül az egyik tűzoltónak nevezte magát.

— Igen, fiam, a szerkesztőnő nagyon jól írta, mert a hangyák ehhez is értenek: a tűzoltáshoz. Az egyik tudós a hangyavár közepébe égő gyertyát állított. S mi történt? Amint a hangyák észre vették a veszedelmet, nagy izgalom-

mal siettek az oltáshoz. Voltak, akik egész a lángig másztak és potrohukból bizonyos folyadékot fecskendeztek a tűzre. Sorra vettek részt a hangyák az oltásban 2—3 másodpercig, hogy aztán épen, vagy megsebesülve más, újabb bátor hősöknek adják át a helyüket, végre 4 és fél percnyi hősiesség után utolsót lobbant a gyertya lángja — az apró, parányi lények együttes, közös munkája, a hihetlent is megcselekedte — a parányi mivoltukhoz aránylag óriási tüzet — rövid percek alatt eloltották.

Dr. Szász Ferenc után.

(Folytatjuk.)

A büszke lepke és a dolgos méhecske.

(Mese.)

Élt egyszer egy kis lepke. Fialat volt és nagyon szép. Hímes, bíborbársonyos, aranyos szárnyát, aki csak látta, mindenki megcsodálta. De ő bizony senkire rá nem nézett volna, csak tétlenül libbent virágról-virágra, a saját szépségében gyönyörködve. Társai hiába szólottak hozzá kedvesen, hiába hívták dolgozni, csak büszkén és hidegen válaszolt közeledésükre:

— Értsétek meg, hogy nincs még egy olyan szép teremtese a földnek, mint én s ne is kívánjátok, hogy hozzátok keveredjem. És semmi szükségem a munkára.

— Meghallotta ezt egy arraröppenő kis méh, amint mézzel és virággal jól megrakodva, nagy vígan hazafelé igyekezett. A lepke ostoba, önhitt szavaira helytelenítő zümmögéssel csóválta meg virágpontos fejét és el akarta kerülni a büszke, dologtalan teremtest.

A lepke azonban indulatosan elébe röppent:

— Takarodj innen, te rút földi féreg! Hogy mersz közelembe jönni poros, piszkos ruháddal?

A méhecske elmosolyodott. Nevetve telepedt le egy rózsalevéltre és közben megtörölte munkától verejtékező homlokát.

— Az én ruházatom bizony elég poros, kedves lepke húgom, mert a munka ezzel jár. De úgy gondolom, jobb lenne, ha eljőnnél velem és megnéznéd otthon a mézraktárunkat, ahelyett, hogy a ruházatomat ócsárolod. Az aranyszínű mézben, amit sok fáradsággal gyűjtöttem össze, megláthatnád, hogy a munkás, szerény és mértékletes élet a világ legdrágább ékessége. Neked tetszetős, szép ruhád van, mindenki megcsodálja; de szeretném tudni, hogy a te bíboros, aranyos szárnyadból, ostoba hiúságból és semmivésedből mi haszna van a világnak?

A lepke nagyon sértve érezte magát az igaz szavak hallatára és éppen valami gorombasággal akart felelni, mikor egyszer csak megtánto-

rodott és elállott a lélegzete. Nagy suhintást érzett és érezte, hogy körülötte valami összeszorul.

— Niní, milyen szép lepke! — kiáltotta egy rossz fiú s feléje csapott a lepkefogóval. — Ezt aztán elfogom, hazaviszem és gombostűre tűzöm. Jó lesz a rovargyűjteményembe.

A büszke lepke hálóba került, kétségbeesetten vergődött, hogy valamiképpen kiszabadíthassa magát, de sehogysem sikerült. Nagy kínjában eszébe jutott a dolgos méhecske, hogy őt dolgozóért mindenki megbecsüli, senki sem bántja; összehasonlította az ő szerény, szorgalmas, munkás életét a saját ostoba hiúságával és tétlenségével, s nagyon elszomorodott. Úgy érezte, hogy megérdemli a halált.

Mégis élni szeretett volna, sajnálta itt hagyni ezt a szép napsugaras világot s végső kétségbeesésében a mélyen megbántott méhecskéhez fordult segítségért: — Édes méhecske, érzem, hogy nagyon megbántottalak, kérlek szépen, bocsáss meg és szabadíts ki engem innen. Jóságodat sohasem fogom elfelejteni . . .

A jószívű méhecske nem is kérte magát, mert már előbb azon gondolkozott, hogyan szabadíthatná meg az ostoba kis lepkét a kínos gombostűhalál elől. Haditervével hamar elkészült. Mérgező zümmögéssel rászállt a rossz fiú orrára és érdes kis lábaival alaposan megcsiklandozta.

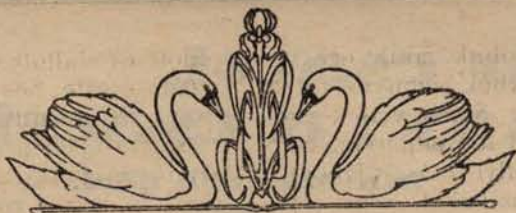
Éppen idejében repült közbe, mert a fiú már benyúlt a hálóba, hogy a lepkét megfogja. A fiú ijedten kapta ki a kezét, hogy orráról a méh elhessegesse. Az ijedt kis lepkének sem kellett több, a háló nyílásán azonnal kirepült és boldogan szállt fel egy magas fa tetejére. Erre a méhecske is elszállt a fiú orráról, éppen a legutolsó pillanatban. Csaknem életével fizetett jószívűségéért, mert a gonosz fiú dühösen csapott feléje öklével. De szerencsére csak a saját orrát érte . . .

— Édes jó méhecske, — hálálkodott a lepke, — nem is tudom, hogyan köszönjem meg jóságodat. Most hirtelen semmivel sem tudom neked meghálálni, hogy az életemet megmentetted. Hanem ígérem, hogy ezentúl nem leszek büszke, senkit sem fogok kigúnyolni és igyekezem elvégezni azt a feladatot, amit a Jóisten rámbízott.

A méhecske örvendező zümmögéssel vette tudomásul a lepke hálás fogadkozását és vendéget meghívta magához egy kis mézkestőlóra.

A nemrég büszke lepkét a méhecske nagylelkűsége annyira megjavította, hogy azóta mindig kedvesen, vidáman, a terméshozó virágpótl szorgalmasan szállítgatva libben ide-oda a virágoskertekben és réteken, a kis cimborák és mindnyájunk nagy gyönyörűségére.

Kormos Jenő.

A két hattyu.

A városligeti tóban kedvtelve úszkál a két hattyú. Gyönyörű két jószág, mindenki megnézi őket. A sétálgató, játszadozó gyermekek odagyűlnek a tó partjára, s hogy közel csalogassák őket, kifli, meg pereg darabokat szórnak be nekik a vízbe. Az egyik hattyú kapkod a csemege után, de a másik büszkén tovasiklik. Mire a szeplős Pista, a házmester fia megjegyzi:

— Jaj de büszke! Ránk sem néz! Annál jobban dédelgetik a másik hattyút.

Egy pirosruhás kislány piros-tarka napernyőcskét tart maga fölé, nem mintha a nap olyan égetően sütné — de azt gondolja, most őt mindenki megcsodálja. Kényeskedő hangon mondja:

— Nekem van egy szép kis könyvem, abból olvastam, hogy a tündérek, ha akarják, át tudnak változni hattyúvá. Egy kis kócos, mezítlábas fiú áhítattal jegyzi meg:

— Lehet, hogy ez egy elvarázsolt tündér, azért olyan büszke . . .

A parton két falusi jó csendesen beszélgetve:

— Nézd csak anyjukom, milyen szép libák! — mondja az ember. Meg kéne szerezni a tojásukat, aztán megültetni. Ilyen szép libája még a tekintetes jegyző uréknak sincs. — Egy csirkefogó áll a közelükben, hallja a beszédüket, sünysikodó mosolygással mondja nekik:

— Nem liba az, hanem hattyú!

— Hattyúk? Má nekem ugyan ezt ne mondja — méltatlankodik az ember — mer nekem is van szemem, hogy lenne az hattyúh, mikor az csak két liba. — Gyere innen asszoony, mert itt be akarnak csapni bennünket.

Újabb sétálók, újabb gyermekek jönnek, mindenki megnézi a két hattyút, s azok úszkálnak tovább a tó vizén, mintha nem is ő velük foglalkoznának az emberek . . .

L. M.

DALOLJATOK KIS CIMBORÁK!

Jöjj pici fecském . . .

Jöjj pici fecském, jöjj csak jöjj,
Rám dalaidból álmodt szöjj.
Éber ez a szív, ringasd el,
Mig nem égen majd szebb nap kel.

Tengereken tul tündér táj,
Érte talán még szived fáj,
Fesd le minő volt ajkaddal,
Enyhít az emlék és a dal.

Dallama: Gyere be rózsám, gyere be . . .

Mit játszunk gyerekek?

Van aztán egy másik kertészesdi is. Ennél van egy tűnő, akit, hogy ne hallja, amit mondanak, a szomszéd szobába küldenek. Ekkor a kertész sugva mindenik játékosától megkérdi, milyen virágnevet választ, mikor mindeniknek van neve, kikiált: Szabad! Erre a tűnő jön félában sántikálva s mondja: Pim, pim, pim! s a kertésztől egy kis távolságra megáll. Kertész: Ki van odakinn? Tűnő: Az ördög a vaslapáttal. Kertész: Mit kívánsz? Tűnő: Virágot. Kertész: Milyen virágot? Tűnő (valamilyent mond. Pl.: rezedát, — ha véletlenül van, akkor a rezedá a tűnő, a tűnő pedig a kertész helyét

foglalja el. Ha nincs rezedá, akkor a kertész így felel): Nincs! Kis kertemből kiszáradt. — Erre a tűnő kisántikál és újra tűn, míg csak nem mond egy olyan virágnevet, amely ténylegesen is van.

***

Humor.

A négyéves Dönci a család esze. Mindenki csak ő vele foglalkozik. Dönci rá is szolgál a népszerűségre.

— Apa, — szólal meg egy este lefekvéskor, — akarsz valami jót.

— Igen, fiam.

— Na, hát dugd ki a lábad a paplan alól, meglátod milyen jó lesz, ha visszahuzod.

A szamár csacsi, vagy: a csacsi szamár.

Irla: Marcella néni.

Ezt a szamarat én is ismertem, sőt meglehet, hogy ti is ismeritek. Mórénak hívják. S reggelenkint Mináiy bácsi befogja a kis kocsiba és zöldséggel, gyümölcessel, megymással megrakodva kocsognak ki a Széchenyi-térre, a piacra. Különben a Fürdő-utcában éldegélnek egy gyönyörű palotában, amelynek a tulajdonosa nagyon gazdag ember, azt sem tudja, hogy mennyi a pénze s mire költse. A palotához jókora kert is tartozik, ebben kertészkedik Mihály bácsi. Kettőjüknek: Mihály bácsinak és Mórénak, külön kis házikót épített a palota gazdája. Itt éldegéltek ők már évek óta. Mihály bá' nyesegette a rózsákat, gondozta a zöldséget és gyümölesfákat, Móré pedig huzta a vizes kordét az öntözéshez, vagy pedig kikocogott a piacra vinni valamit, hogy hozni a konyhára szükséges holmikát.

Bár nem szép senkiről sem rosszat mondani, de, ami igaz, az igaz, meg kell mondani őszintén: ez a Móré roppant hiu szamár. Mindig azt képzei, hogy neki nagyszerű hangja van. S piacra menet is minden zöldséges kofa előtt megáll:

—Iá! iá! — kiáltja nagyhangon. Valószínűleg azt gondolja, hogy az emberek most mind az ő hangjában fognak gyönyörködni, de még az is megeshet, hogy valakinek megtetszik a hangja és beajánlja a színházba énekesnek. (Pedig a színházban ugyancsak ügyelnek, hogy szamár ne kerüljön az énekesek közé.)

Néha megtörtént, hogy Móré olyankor kocogott haza, mikor a strandon vidáman hancuroztak a fürdőző gyerekek. Látni nem látta őket, csak a hangjukat hallotta. De épp elég volt ez is, hogy gondolkodóba essen: egyszer neki is el kellene menni a strandra.

Aztán addig-addig gondolkozott, addig törte csacsi fejét, hogy egy hajnalban kiosont a kucskójából. Mihály bá', a gazdája még édesen aludt (épp akkor fordult a másik oldalára), Mórénak sem kellett egyéb, gyorsan kilopózott és végigkocogott az üres sétányon. Még nem járt ott egy lélek sem, mindenki aludt.

Ez egy kicsit megzavarta Mórét. Hát őt nem fogja látni senki, mikor strandol? A hancurozó gyerekek sem? Pedig csak így lenne az érdekes. (Mondom — csacsi hiu, vagy hiu csacsi volt ez a Móré!)

A strand bejárata véletlenül nyitva volt, hát már nem fordult vissza, hanem belépett. A víz néma és mozdulatlan volt, még hullám sem fodrozta. Móré megállt a víz partján és belenézett a vízbe.

— Te vagy hát az a híres fürdőhely, ahová annyi sokan járnak s ahol olyan pompásan hancuroznak a gyerekek? — kezdett el magában motyogni Móré. — Na, akkor meg is nézlek jól! — Nézte, nézte a vizet. S uramfiai Móré egy másik füles csacsit látott maga felé bólogatni.

— Alászolgálja! Jó napot kívánok! — integetett vidáman a másik csacsi felé. Csak mikor jól megnézte a víztükröt, ismert rá a saját maga ábrázatára.

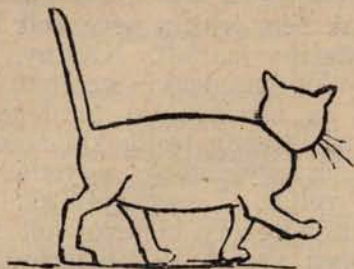
— Nini! hát én volnék az: Móré? Aki a piacról hozom haza a húst, tejfelt, turót, meg más egyebet? Nem is tudtam, hogy ilyen jóképű legény vagyok! Milyen szép hosszú füleim vannak! — S kedvtelve nézegette magát a víztükörben.

Csak mikor jól megnézte a víztükröt, ismert rá a saját maga ábrázatára.

No, miután így megállapította magában, hogy ő egy igen szemrevaló legény, rögtön Cincire gondolt a szakácsnő hófehér cicájára. Ez a Cinci roppant kényes jószág volt és bár a hátulsó udvar minden lakója (kezdve a kakason, a kecskén, a csikón), tüntető figyelmet tanusított iránta, Cinci figyelembe sem vette őket. Puha párnás léptekkel suhant végig a park virágai

között, vagy nyújtzkodott a márványoszlopok aljában a napfényen.

Puha párnás léptekkel suhant végig a park virágai között...

A nagytaraju kakas reggelenként egy félperccel hamarabb kukorított, hogy Cincinek kedveskedjék vele. A kecske örült ugrándozást

A nagytaraju kakas reggelenként egy félperccel hamarabb kukorított a Cinci kedvéért.

vitt véghez — szintén a Cinci kedvéért. Nem különben egy kis fiatal csikó, pedig ezt a mamája igen szigorúan nevelte.

A kecske örült ugrándozást vitt véghez szintén a Cinci kedvéért.

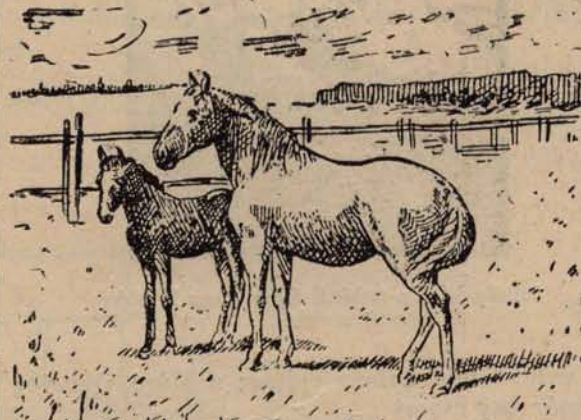
Ezek voltak nagyjában a hátulsó udvarlakói.

De úgy azért egyik sem járt a Cinci kedvébe, mint a nagyfejű, hosszufülű Móré. Már arra is elhatározta magát, hogy a kényes és művelt Cinci kedvéért lemond minden számárságról és iskolába fog járni, hogy egy kicsit okosabb legyen. (Pedig úgy-e, a tanító bácsik azt mondják, hogy a számár, ha iskolába is jár, csak számár marad.)

A víz egy darabig türtte, hogy a csacsi — számárfülekét mutogasson neki, de aztán megsokallta s apró hullámokat kezdett eregetni a part felé. Móré a parton csak azt vette észre, hogy a vitzükör elromlott.

— Na, mi az? — nézett körül nagybután. Nem látom jól magam — és beljebb lépett a víz felé.

Persze a számár csacsi, illetőleg a csacsi számár nem nézett a lába alá — és zsuppsz! belebukott fejjel a vízbe. A négy lába fenn kalimpált a levegőben. Hanem, amint a vizet meg-

...Nemkülönben a kis csikó, bár ezt a mamája igen szigorúan nevelte.

érezte, akkor kezdett csak el Móré iá-iázni. Nem tudott uszni. (Ugy-e, ez pedig nagy csacsiság egy felnőtt számártól?)

— Iá! iá! segítség! — kiabálta Móré kétségbeesetten. Szerencsére a közelben volt egy rendőr, meg a strandfelügyelő, ezek ismerték Mórét és Mihály bácsit is. Hamar utána futottak a közelbe s Mihály bácsi a farkánál fogva huzta ki Mórét a vízből. Még ilyen esuda sem történt addig a strandon.

Mikor Mihály bá hazavitte Mórét, nagy mérgesen mondta:

— Mi az, Móré? Ugy felvitte az Isten a doigod, hogy már te is a strandra jársz? Na, majd adok én neked máskor strandolást!

S hogy megbüntesse, aznap nem adott neki ennivalót ebédre.

De a legjobban még sem ezt szégyelte Móré, hanem, hogy az esetet a Cinci is megtudta, nemkülönben a hátulsó udvar minden lakója. S ha bosszantani akarták, csak annyit mondtak neki:

— Mikor mégy a strandra, Móré?

Cinci sokkal műveltebb volt, mint a többiek,

ő hát nem szólt semmit, csak gunyos pillantással ment el a lesujtott Móré mellett. Magában azonban bizonyosan azt gondolta, amit én is gondolok, meg amit ti is gondoltok, hogy:

Mihály bácsi a farkánál fogva húzta ki Mórét a vízből.

Csacsi egy szamár volt az a Móré, illetőleg szamár egy csacsi...

A kis kertész.

Szünidőben sem ül tétlen
a szorgalmas Róza:
gyomlál, kapál, ültet, öntöz --
kis kertjét gondozza.

Szorgalmának, munkájának
meg is van a bére:
atyja, anyja, nagymamája
dicsérgeti érte.

Murok, zeller, hogyha megnő
drága pénzen elkél,
kicsi Róza büszke rája,
Hogy munkája pénzt ér.

Pettyes ruhát, kék pántlikát
aranyos hajába.

Kis cimborák megbámulják
Jöttébe, jártába.

L. Ady Mariska.

Nekem olyan kis leányom volt, hogy szemén nőtt a haja. Mi az? (Kukoricá.)

Kiss Jancsi szerencséje.

Jancsinak nem csak a neve volt Kiss; a termete is kicsiny maradt. Kicsiny, kedves, jó fiú volt, akit mindenki szeretett. Otthon az édesapja, az iskolában a tanítóbácsi s a gyermekek, az utcában pedig különösen Lizi, a szomszéd özvegyasszony egyetlen leánykája. Liziék voltak a szegényebbek. A kislány mégis mindig oly takaros volt tisztára mosott, szépen vasalt kartonruháscskájában, gondosan fésült sima hajával, mint egy nyíló virágszál. Míg Jancsi, ha gyakrabban is kapott új ruhát, szebbet, finomabbat, mint Lizi, mégsem volt rendes. Kefét ritkán látott a ruhája; gyűrött, poros, pihés volt s téli kabátján néha 3—4 napig is meglátszott a lucskos járda nyoma. Haját a homloka fölött simára rúszta, de amit nem látott a tükörben, hátul, az bizony kócos maradt. A füle, nyaka, körme... no, nem akarok a háta mögött csúnyát mondani Jancsira. Elvégre, ő nem tehet róla, hogy nincs édesanyja, aki ápolja, gondozza, tisztán tartsa.

Lizi egyszer meg is kérdezte Jancsit:

— Mondd, Jancsi, miért nem ügyelsz jobban a ruhádra?

A kis fiú csodálkozva nézett magán végig.

— Mi baja a ruhámnak?

Lizi elnevette magát.

— Hát bizony nagyon sír a kefe után.

— Nincs megkeféelve?

— Bizony nincs. Se a ruhád, se a hajad, de még a cipőd sem.

Jancsi elpirult.

— Én bizony nem is ügyeltem erre.

— Hiszen éppen ez a baj. Meg aztán más se ügyel, — vigasztalta Lizi.

Jancsi elkomolyodott.

— Bizony Lizi, igazad van, — válaszolt nagy időre. — Némelykor reggelit sem kapok; különösen, ha édesapám korábban megy hivatalba.

— Szegény, kis Jancsi. Hát ilyen nehéz a sorod?

— Nincsen édesanyám, Lizi. Édesapám nagyon jó; mindent megvesz, amire szükségem van. De nincs ideje annyit törődni velem, mint kellene.

A sarkon más gyermekekkel találkoztak. Másokkal beszélgettek; iskoláról, leckéről, játékról. Hazamenet a két szomszéd gyermek újból egymás mellé került. Amikor magukra maradtak, Lizi megint szóba hozta a kis fiú egyedülvalóságát.

— Aztán ilyenkor, ha hazamész, mit csinálsz?

— Ha a szakácsné otthon van, megiszom a kávémat.

— S ha nincs otthon?

— Akkor bizony csak kenyeret vágok. De az még nem volna baj. Ami nagyon rosszszul esik az, hogy egyedül kell lennie az egész házban.

— Jere be mihozzánk. Édesanyám mindig otthon van, amikor én iskolából hazamegyek.

Jancsi nem kérette magát kétszer. Lizivel együtt betért hozzájuk. Az özvegyasszony háza, udvara kisebb volt mint Jancsiéké; de az a ragyogó rend és tisztaság, ami már kívülről is meglátszott rajta s ami Jancsiéknál már rég nem volt meg, nagyon megszépítették.

Hát még benn micsoda különbség! A lakószoba jó melegen befűtve. Az ablakszemek tisztára mosva; a párkányon nyíló virág. A kis asztalon fehér terítő, rajta két személynek uzsonnára terítve. Az ablak előtt madárkalitka, benne kanári fütyült. Milyen barátságos volt itt minden, ez a fehérre surolt deszkapadló mennyivel szebb az ő elhanyagolt parkettjükénél.

Jancsi szemét könny homályosította el. Hogy szeretne mindig itt maradni.

Lizi anyja, Klára néni hamar még egy csésze kávé tett az asztalra. Kenyeret pirított s pár pere mulva a párolgó kávé mellett nevetgéltek. Uzsonna után Klára néni olyan

gyönyörűen rendbe szedte a kis Jancsit, hogy édesapja este alig ismert rá.

Mind sűrűbben fordult be Jancsi Liziek portájára; már nem is tudott meglenni Klára néni jóságos gondoskodása nélkül. Míg egyszer csak oda nem állott a pöttömnyi legény édesapja elé s így szólt:

— Édesapám lelkem, kérjük meg Klára nénit, jöjjön hozzánk Lizivel együtt lakni. Klára néni legyen nekem is anyám. Lizi pedig a testvérem.

Úgy is lett.

Kiss Jancsinak még egy kis ideig várni kellett, míg kívánsága teljesült; de végre nem várt hiába. Klára néni talán még jobban is gondját viselte, mint saját gyermekének. Tudta, hogy Lizi amugyis biztos szeretete felől, míg Jancsinak először meg kellett győződnie róla.

— Ne érezze szegényke, hogy nincs édesanyja és ne bánja meg soha, hogy engem megszeretett, — gondolta magában a jó Klára néni. Jancsi édesapja minden jó szóért, minden gondoskodásért, amit kisfia kapott, kétszeres szeretettel vette körül Lizit, hogy az meg édesanyjának hiányát ne érezze.

Fönn az égben pedig a két árva őrangyala boldogan nézett le védenccre, mert a legnagyobb kincs, amit emberi szív bírhat, a tiszta szeretet, köztük volt.

F. Vadnai Hermin.

Ahogy kis munkatársaink írnak...

Elmegyünk... de visszajövünk.

*Elmult már az iskola év,
Kézdődik a szünidő.*

*Mosolyogva ragyog a nap,
Csábítgat e szép idő.*

*Tudománynak kedves háza,
Kis időre bucsuzunk.*

*Amig nyár van, ragyog a nap,
Szívesebben mulatunk*

*Elfáradtunk, meg is untuk
A könyvet s a ceruzát,
Lepkét üzünk, rózsát szedünk,
S hallgatjuk a pacsirtát.*

*Aztán ha jön a hideg ősz,
Meg a fagyos hó apó...
Kedves hajlék újra jövünk
Mert tanulni nagyon jól*

Írta: Hodis Ilyke III. g. o. t.

Az Uj Cimborá hójai kirándulása.

Az alanti beszámolókat a kiránduláson résztvevő gyermekek írták, akik nagyon jól érezték magukat. A kirándulás egyszersmind ismerkedő nap is volt.

Először is megköszönöm Marcella néninek, Mária néninek és a többi kedves vezetőnek a többi kis cimborá nevében, hogy alkalmat adtak erre a kedves kirándulásra és a többi kis cimborá megismerésére.

Már előzőleg egész héten nyaggattam édesapámat, hogy nézze meg milyen lesz az idő a kirándulás napján. Megnézte a barométert s mindig újra csak azt mondta: esős, esős. Elszomrodtam, de azért Magda nénimmal s Lajos bátyámmal csak készülődöttünk a kirándulásra. Felvirradtunk a vasárnapra. Nézem: szürke, esőre álló idő. Majdnem sirva fakadtam. De azért csak elindultunk és nem is bántuk meg, mert később kiderült. Pompásan telt az idő. Volt játék. Ott voltak a kiránduláson Sch. Sillay Erzsike

néni, B. Rafael Annus néni Teius-ról s ők a nagyok is velünk együtt játszottak, kinn a bárány — benn a farkas, meg hátulsó pár előre. Csak azt sajnáltuk, hogy az idő hamar eltelt és délután haza kellett jönni. A szerkesztő néni azzal vigasztalt bennünket, hogy ha jó idő lesz aug. 25-én újra kimegyünk ugyanoda, ahol most voltunk. Várjuk is nehezen ezt a napot.

Martin Emmuska.

*

Már reggel 7 órakor gyülekezni kezdtek a kis cimborák a szerkesztőség előtt. Legelsőek voltak: Miklós Rudi és Nándor, s Martin Lajos.

*Csapj fel pajtás te is hát e seregbe,
Vigan mégy majd te is nem keseregve,
Olvasol is mesét, verset, mókát belőle,
Kis Cimborá fel a fővel előre!*

Nagyon tetszett nekünk ez a kis nóta, meg is tanultuk.

Ilyen kellemes kirándulásban talán még sohasem volt részem, de remélem, hogy új barátaimmal továbbra is összetartók leszünk és ott leszünk mindnyájan az aug. 25-i kirándulásra is.

Szeretettel köszönt benneteket kis pajtásotok:

Bölonyi Dezső, III. g. o. t.

Részlet a Hója erdőből.

Aztán jöttek a többiek. A fiúk cserkészruhában jöttek. Minden kis cimborá kapott egy szép kicsi fehér zászlót, amelyre fekete, meg arany betűkkel volt írva „Uj Cimborá” Pont 8 órakor megindult a kis csoport a Törökvágásnak.

Egy szép tisztáson telepedtünk le, ahol lócákat is kaptunk, azonkívül egy kis deszka házikót, ahová eső elől bemenekülhetünk. 10 órakor volt az első falatozó. Szalonnasütés is volt. Utána ebédig játék. Labdázunk, hintáztunk. A legérdekesebb azonban a „hátulsó pár előre” nevű játék volt és az amerikai tolvaj lépés. A házas cica után pihentető játékot játszottunk, még pedig „haragszom rád”-ot. De énekeltünk is, megtanították nekünk az Uj Cimborá indulóját, amit itt le is írok:

*Házunk előtt menetel egy kis sereg,
Vigan mennek, köztük egy sem kesereg,
Vigan mennek mindeniknek Uj Cimborá jár,
Amit minden gyermek oly nehezen vár.*

Már most felhívjuk Cluj-i kis cimborák figyelmét az augusztus 25-iki második nagy kirándulásra, amelyet a Hója-erdőbe tervezünk.

Az első kirándulás nagyon jól sikerült, rend és fegyelem volt a gyermekek között. Reméljük, hogy épp így lesz a második kirándulásra is.

*

A nyári szünidőre tervezett eszperantó leckék bevezetését technikai akadályok miatt egyelőre elhalasztjuk a nyárról. Azonban egy későbbi, alkalmasabb időben csak megkezdjük, mivel látjuk, hogy közöttetek sokan érdeklődnek a hasznos és könnyen tanulható világnyelv iránt.

A Labud-fivérek közmondás-gyűjteményéből.

Vad fának vad a gyümölcse.

Egy fa még nem erdő.

Gyávanak ágy alatt a helye.

MARCELLA NÉNI PÓSTÁJA

Szabadi Babuka. Rég nem kaptunk tőled levelet. Pedig szeretném tudni, hol töltöd a nyarat. *Földes Gabika.* A szünidőben van időd írni az Uj Cimborának. Ird meg, hogy vannak, mit csinálnak az ottani kis cimborák. *Rózsa Joli, Veress Kátóka,*

Henner Aranka, Koblicska Magduska, Derecskei fivérek, Nagy Ilonka s Matild, Szászgyerekek töletek is várom a levelet. *Alexa Sándor* II. g. o. t. No Sanyika, hol maradt az ígért levél? Pedig vártam. Rajzaid résztvettek a turdai s ghiresi rajzkiállításon. — *Vargha Ilonka, Viisoara.* Jó kis cimboránk vagy Ilonka. De vajjon édesanyádnak is olyan jó kislánya vagy-e, mint amilyen jó kis cimboránk vagy nekünk. A szünidőben bőven nyílik alkalom, hogy kimutassad, az édesanyád iránt érzett szeretetet azzal, hogy a házi munkában, a kertben, a konyhában s a takarításnál segédkezel neki. De ám ez nem csak reád vonatkozik, hanem minden kislányra táborunk tagjai közül. — *Gr. Degenfeld Anni,* II. el. o. t. A rejtvényorsolásnál nagy szerencséd volt, mert a kalaphól a te neved is kihúzták. Ennek már én is örültem, hogy nyertél. Ha elolvastad, irdd meg, melyik mese tetszett a legjobban a könyvből. — *Kenderessy Miklós,* IV. el. o. t. és *Szabó Bözsike.* Elkészítettétek-e a munka rendeteket? Nagyon kíváncsi vagyok, hogy osztjátok be a napotokat. Jártok-e ki a Bánya-fürdőbe? — *Kossovits Ivánka.* Kapod-e rendesen az ujságot Ivánka? — *Bisotka Béla,* I. g. o. t. A fürdőről küldött üdvözetet megkaptam. Amint a képről látom, nagyon szép helyen nyaralsz. Gondolom, hogy napolsz és fürödsz is eleget, de kell is gyűjteni az erőt a következő iskolai évre. No, csak töltsd minél kellemesebben a szünidőt. Kedves szüleidet üdvözlöm. — *Cseh Sasa.* Sikerült-e a kertészkedés? — *Schalat Hilda.* Már régóta vagy kis cimboránk, de a bemutatkozó leveled nem küldted el a mai napig sem. Most van rá időd, szépen ird meg és küldd el. — *Mészáros Elek.* Ha esetleg a kurzusra utaztában még július 20. előtt itt utazna át Clujon, nézzen be hozzánk a szerkesztőségbe. Mit csinálnak a kis cimborák? Szíves üdvözet. — *Telegdy József és Csaba.* Uj kis cimboráink vagytok. Várjuk bemutatkozó leveleteket. — *Sándor István.* Szeretettel fogadunk kis táborunkba téged is. Remélem ragaszkodó, hűséges cimborát kapunk benned. A bemutatkozó levelet küldd el majd. — *Tóth*

Gyurka. Kapod-e rendesen a lapot? Szeretném tudni, mi tetszik neked legobban az Uj Cimborában. — *Révész Laci.* Hol töltöd a nyarat? A vakáció beszámoló pályázaton remélem te is részt veszel. Nénikédnek szíves üdvözetem küldöm. — *Rothmann Vera.* Már erre igazán kíváncsi vagyok, hogy milyen koru kis cimborák közé tarthatsz. Eddig még nem irtál, de most a szünidőben van rá időd. Ird meg hát a bemutatkozó leveled. — *Zajzon Judit, Csizsek Emil és Nellyke.* *Felméry Olga és Zsolt* a fenti üzenet nektek is szól. Az új kis cimboráknak egy ügyes kis levélben be kell mutatkozni, hogy hadd tudjam meg én is, meg a többi cimborák is, hogy az illető hányadik osztályba jár, melyik iskolába. S azt is, hogy mihez van kedve, hajlama. — *Hodis Ily,* IV. g. o. t. Rejtvény megfejtésed beérkezett. Mimikének kellemes nyaralást kívánunk. Kíváncsian várom, milyen ügyesen fog toborozni. — *Sólyom Zsolt, Weress Gyula és Irénke, Bartha Aladár, Ugrosdy Mártha, Perka Lujzika, Gotha Géza, Fornwald Sanyika, Debreceni Évike, Mihály Laci, Knobloch Jancsika.* Nagyon megelégedtetek az Uj Cimboráról. No a mulasztást mihamarabb pótolni kell.

Haszontalan Ferke vizsgái feleletel.

Mértan.

Mi az egyenes vonal? — Iskolától hazáig.
— Mi a görbe vonal? — Hazulról az iskoláig.

Számтан.

Van 20 leid, veszel 5 leiért cseresznyét, mennyi marad? — Semmi. — Miért? — A többiért cukrot veszek!

Ha apádtól 8 gombócot kapsz, anyádtól 4 gombócot, mennyit ettél. — Ép eleget.

Számolj hattól fölfelé — 7, 8, 9, 10, alsó, felső, király, ász.

Hány ujjat látsz a két kezeden, — 10-et. Hát a két lábodon? — 10-et — összesen? — 20. — Hát télen, ha csizmában jársz hányat látsz? — Egyet sem. — Hogy-hogy? Télen a kezemet zsebre vágom.

Ha anyád 5 leiért vett káposztát, 3 leiért burgonyát, 2 leiért foghagymát, mennyi lessz összesen? Egy nagy lábos vastag étel.

Beszédértelem gyakorlat.

Miért sirsz fiaeskám? — Azt álmodtam, hogy az iskola leégett. — Na ez csak rossz álom volt! — Hisz ép ez a baj!

Miért nem szabad beszélni, ha az ember halat eszik? — Mert a halak is némák.

Tudjátok, a föld gömbölyű. — Tanítóbácsi: de jó lenne, ha az iskola is olyan lenne. Miért? — Akkor nem állíthatna a sarokba!

FEJTŐRŐ

Rovatvezető: Súlyom István.

1. Keresztrejtvény.

Beküldte: Kocz Ernő, III. g. o. tan.

Vízszintes sorok: 1. Ez van most előttünk
7. Német személyes névmás. 8. Ázsiai ország
9. Fonal. 11. Vízi állat. 12. ...-vesz. 15. Gépeket hajít. 17. gr. Monte Cristó börtöne. (fonetikusan). 18. Táplálkozz! 21. Kinai leánynev. 22. Biztató szó. 23. Galamb eleje. 24. Ezek lelik örömeiket az 1 vízszintesben.

Függőleges sorok: 2. Férfinév. 3. Kötőszó
4. Férfinév. 5. Nem ki. 6. Két szó: 1. Fém. 2. Állatlakhely. 8. Falusi leánynev. 10. Fiúnev. becézve. 13. F. E. 14. A művészet egyik ága
15. Akol betűi keverve. 16. Rangjelző szócska.
19. Ilyen eső is van. 20. Perzsel, t-vel a végén.

Megfejtésül beküldendők, vízszintes: 1, 8, 15, 18 és 24. Függőleges: 4, 6, 8, 14 és 19.

2. Pótlórejtvény.

—ándor, —ita, —dit, —ándor, —amás, —mre,
—arolta, —eréz, —incze, —kos, —óra, —ároly,
—rma, —óbert, —gota, —ajos. (y).

Ha e nevek kezdőbetűit helyesen kitöltitek az első magyar keresztény király nevét kapjátok, aki a magyarok közt megalapította a kereszténységet.

3. Szórejtvény.

Beküldték: Imreh Sándor és Bandi.

Menyasszony

tás

4. Betűrejtvény.

Beküldte: Román Kató, IV. el. o. tan.

$\frac{j}{á}$ OS VTZ $\acute{e} = i$

5. Csigarejtvény.

Beküldte: Weress Zsófia, IV. el. o. tan.

I	M	I	*K
N	R	A	Y
T	A	T	G
V	E	T	U

A csillaggal megjelölt betűből kiindulva egy egyszerű magyar közmondást kapunk.

Megfejtési határidő: 1935 augusztus 15. A megfejtők között jutalmul meséskönyveket sorolunk ki.

A kiadó bácsi postája

Az elmúlt héten a következő előfizetések érkeztek:

Helyből: Miklós Nándor, Róbert és Erna 20, Kovács Gyula 17, Szász Aranka 13, Vajda István 50, Indig Editke és Jolánka 50, Spielmann Gyula 50, Lieker Éva 50, Lohinszky Lóránd 67, Hargitai Ocsi 50, Hantz Gréte 50. Vidékről: Varga Ilona 100, Nagy Ödön 50, Napközi Otthon (Plaiesti) 100, Elekes Emőd és Huba 75, Lövey József 50, Szabó Mária 17, Francia József 50, Papp Józsika 34, Friedmann Agi és Béla 20, Szemerei Elemér és Kató 30, Onódi Lajos 17, Csigi Irén 25, Szabó Sándor 17, Molnár Erzsébet 17, Bara Rózi 17, M. P. Deák Kálmán 500, Nagy Gabica 44, Gerényi Joli 50, Reszler Kató 17, Fedor Anci 17, Ref. elemi iskola (Amati) 100, Steinberger Miki 20, Márta Jutka 43, Huttira Margit 17, Rosenfeld Lola 17, Körösi Ilonka 50, Istók Karesi 40, Fuchs Zsuzsanna 50, Kiss Lajesi 17, Kalmár Imre 50, Engländer Márta 50, Barát Ferenc 15, Wittmann Tibi és Sári 50, Bujáky Margit 17, Bodi Tibi és Sanyi 50, Kiss Evi 50, Öhlbaum Gyurka 50, Márk Anna 50, Szabó Mária 17, Venter József 30, Soós Sándor 34, Sueiu Miki és Tibi 43, Jancsák Klára 85, Görög Livia 25, Harkay Lajesi és Pityu 17, Tukaes Ilonka 25, Barbu Lacika 100, Welner Ferenc 333, Alexa Sándor 100, Földes Gabi 100, Szabadi Imre 100, Siető Évilke 100, Kovács László 117, Polyák Barna és Csöppike 50, Raksányi Aranka 200, Pincés József és Gyula 50 lej.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatárs: TELEKY DEZSŐ,

Minden cikkért a szerzője felelős.

Kiadja: a Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj